

7. Амнистія Байдена: демократи откривають США для мільйонів нелегалів URL: https://www.gazeta.ru/politics/2021/02/19_a_13484948.shtml;

8. Fact Sheet: President Biden Sends Immigration Bill to Congress as Part of His Commitment to Modernize our Immigration System JANUARY 20, 2021 URL: <http://www.whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2021/01/20/fact-sheet-president-biden-sends-immigration-bill-to-congress-as-part-of-his-commitment-to-modernize-our-immigration-system>

9. Італія легалізує мігрантів-працівників домашнього сектору і сільського господарства <https://www.radiosvoboda.org/a/news-italia-legalizatsia-migrantiv/30611230.html>; Regularizzazione: proroga all'8 gennaio 2021 per le istanze con il contributo URL: <http://stranieriinitalia.it/attualita/regolarizzazione-proroga-all8-gennaio-2021-per-le-istanze-con-il-contributo/>

Каріна Пісоцька,
викладач кафедри
адміністративного права, процесу
та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПОНЯТТЯ ФОРМ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ

Сталий розвиток держави не можливий без турботи про прийдешнє покоління, як чинник надійного захисту політичних, економічних та соціальних інтересів в майбутньому. Основне завдання в цьому напрямку, полягає в створенні належних умов для нормального психофізичного розвитку дітей, захист їх від негативних чинників, у тому числі й кримінального впливу.

В Україні, в світлі останніх реформ, обов'язок захисту підростаючого покоління від негативного впливу дівізних елементів покладено на підрозділи ювенальної превенції Національної поліції України.

Метою діяльності підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України є захист прав, забезпечення безпечного середовища для розвитку та діяльності дитини. Ефективність діяльності суб'єктів ювенальної превенції безпосередньо залежить як ввід низки чинників, зокрема таких, як: відповідність нормативно-правової бази реаліям сьогодення; органічна імплементації міжнародних стандартів до системи національного законодавства; визначення чіткого алгоритму взаємодії з іншими підрозділами Національної поліції, органами державної влади, міжнародними і громадськими організаціями діяльність яких спрямована на захист прав та інтересів дітей, тощо.

Однак, не дивлячись на достатню правову базу, частково залишилися поза увагою форми адміністративної діяльності підрозділів ювенальної превенції, як засіб практичного застосування норм права. Нажаль доводиться констатувати факт значного спадку радянської практики застосування форм діяльності поліції та акцентуація уваги, в переважній більшості на примусі та недооцінка переконання.

На даному етапі державотворення прийнято низку нормативно-правових актів з даного питання на всіх рівнях державної влади (Закони України, постанови КМУ, Накази міністерств тощо). Не можна залишити поза увагою постанову Кабінету Міністрів України від 30.05.2018 р. № 453, в якій затверджена державна соціальна програма "Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини" на період до 2021 року, в якій одним із пунктів є впровадження дієвих форм і методів профілактики, вчинення правопорушень дітьми та удосконалення системи захисту прав та інтересів дітей, які вчинили правопорушення. [1] Тому, на сьогодні, вектором розвитку для підрозділів ювенальної превенції Національної поліції постає вивчення та вдосконалення форм та методів адміністративної діяльності.

З метою з'ясування сутності поняття «форми адміністративної діяльності підрозділів ювенальної превенції Національної поліції» необхідно проаналізувати найбільш поширені в адміністративно-правовій літературі визначення поняття «форми адміністративної діяльності Національної поліції України», адже серед сучасних науковців не існує єдиного розуміння даного поняття.

Зокрема, І.П. Голосніченко, вивчаючи форми адміністративної діяльності ОВС зосереджує увагу на тому, що це однорідні за своїм характером та правовою природою групи адміністративних дій, що мають зовнішній вираз, з допомогою яких забезпечуються охорона прав громадян, громадський порядок, безпека та здійснюється боротьба з правопорушеннями [2, с.104].

О. М. Бандурка пропонує розуміти правову форму діяльності органів внутрішніх справ у сфері забезпечення громадської безпеки, як зовнішні прояви державно-владної діяльності, за допомогою яких організовується і реалізується виконання завдань органів внутрішніх справ [3, с. 78].

Цікавою думка є Л.Ю. Іванової, яка, досліджуючи форми адміністративно-правової діяльності правоохоронних органів, зосереджує увагу на тому, що це насамперед адміністративно-юрисдикційна, профілактична та наглядова, яка пов'язана із ухваленням рішень, та актів, що мають юридичне значення з метою забезпечення діяльності компетентного органу, боротьби з правопорушеннями, охорони громадського порядку та громадської безпеки. [6, с. 58-61].

В. П. Петров стверджує, що формами адміністративно-правової діяльності правоохоронних органів є сукупність адміністративних дій, за допомогою яких здійснюються повноваження та функції правоохоронних органів під час адміністративної діяльності, кінцевим результатом здійснення яких є забезпечення основоположних прав і свобод громадян, а також боротьба з правопорушеннями, їх профілактика та попередження. [7, с. 446].

Отже, визначаючи форми адміністративної діяльності, думка більшості науковців базується на практичних аспектах застосування цих форм, адже для здійснення та застосування форм адміністративної діяльності необхідним є застосування певних засобів.

Погоджуючись із думкою В. П. Петрова, вважаємо, що такий підхід до форм адміністративної діяльності є дещо звуженим і не повною мірою розкриває суть форми адміністративної діяльності. Адже, зважаючи на кількість підрозділів, існує велике різноманіття форм їх адміністративної діяльності, які використовуються залежно від типу правовідносин.

Тому пропонуємо розуміти поняття форми адміністративної діяльності Національної поліції України, як сукупність адміністративно-правових дій, які характеризуються переважно практичним вираженням діяльності, застосуванням в межах адміністративно-правових норм та компетенцій уповноважених осіб та спрямовані на забезпечення прав і свобод людини, припинення та профілактика правопорушень, боротьбу зі злочинністю.

Охарактеризувавши дане поняття, можемо перейти до визначення поняття форм адміністративної діяльності підрозділів ювенальної превенції Національної поліції

Так, Л. В. Могілевська під формами діяльності поліції у сфері забезпечення прав та свобод дитини пропонує розуміти, як систему однорідних дій, що мають зовнішнє вираження і спрямовані на реалізацію завдань та державно-владних повноважень Національної поліції України щодо створення оптимальних умов для забезпечення та вільної реалізації прав і свобод людини загалом та прав і свобод дитини зокрема. [2, с. 128]. На думку Дручек О. М. форма діяльності НП України у сфері забезпечення прав і свобод дитини – це об'єктивоване зовнішнє вираження сутності конкретних дій, пов'язаних зі створенням оптимальних умов для реалізації прав, свобод та інтересів дитини, а також спрямованих на попередження і усунення негативних чинників, що ускладнюють їх реалізацію. [3, с. 128]. Однак, ми вважаємо, що автори розглядають дане поняття лише через призму діяльності підрозділу, що спричиняють суто юридичні наслідки.

Таким чином, на основі викладеного вище під формами адміністративної діяльності підрозділів ювенальної превенції Національної поліції пропонуємо розуміти сукупність однорідних дій, застосування яких визначається компетенцією відповідного нормативно-правового акту та які спрямовані на забезпечення прав, свобод та інтересів дитини, профілактику, припинення правопорушень.

1. Про затвердження Державної соціальної програми “Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини” на період до 2021 року Постанова Кабінету Міністрів України; Програма, Паспорт, Заходи від 30.05.2018 № 453.

2. Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ. Загальна частина. за ред. І.П. Голосніченко. Київ: Укр. акад. внутр. справ, 1995. 177 с.

3. Бандурка О. М. Основи управління в органах внутрішніх справ. Україна: теорія, досвід, шляхи удосконалення. Харків: Основа, 1996. 398 с.

4. Іванова Л. Ю. Класифікація форм адміністративно-юрисдикційної діяльності органів внутрішніх справ. *Право і безпека*. 2012. №4. С. 57-61

5. Петров В. Г. *Форми адміністративно-правової діяльності правоохоронних органів*. Наукові праці НУ ОЮА. 2015. С. 442-447.

Володимир Тимофєєв,
старший викладач кафедри
актико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Діана Хованова,
курсант факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

АКТИВНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ: ПОНЯТТЯ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА

Аналізуючи результати статистичних даних Генеральної прокуратури України [1], ми звернули увагу на стрімке збільшення кількості злочинів у порівнянні з попередніми роками. Детермінантою такого негативного явища є сукупність соціальних, економічних, політичних факторів, які впливають на настрої громадян. Поруч з динамічним розвитком злочинності процвітають супутні та притаманні їй алкоголізм, наркоманія, ігроманія, безпритульність. Працівники Національної поліції, в умовах постійної загрози життю та здоров'ю змагаються за безпеку населення та протидіють злочинності. У своїй діяльності поліцейський дотримується норм Закону України «Про Національну поліцію» [2], який закріплює підстави та порядок застосування поліцейських заходів примусу, а саме: фізичної сили, спеціальних засобів та вогнепальної зброї.

У цій роботі ми зосередили увагу на активному застосуванні вогнепальної зброї, як найбільш суворому заході примусу. Для повного та об'єктивного дослідження теми роботи необхідно окреслити походження терміну застосування та активного застосування вогнепальної зброї, з'ясувати різницю між вказаними поняттями.

Етимологічний аналіз терміну «застосовувати», провів вчений В.І. Осадчий [3], який зазначив що це використання, вживання чого-небудь з користю, користування чимось, що виражається у активній поведінці. Враховуючи це можна дійти висновку, що В.І. Осадчий фактично прирівнює зміст термінів застосування вогнепальної зброї та її використання. На нашу думку це не доцільно, адже відповідно у ч. 13 ст. 46 Закону України «Про Національну поліцію» [2] окреслено вичерпний перелік підстав використання вогнепальної зброї поліцейським, а саме: – «поліцейський може використати вогнепальну зброю для подання сигналу тривоги або виклику допоміжних сил, або для знешкодження тварини, яка загрожує життю чи здоров'ю поліцейського та інших осіб». Також, різниця між двома термінами полягає у тому, що застосувати вогнепальної зброю поліцейський може лише до людини, а використати для забезпечення допоміжних функцій: виклик підкріплення та подання сигналу тривоги. Що стосується використання вогнепальної зброї для знешкодження тварини, яка загрожує життю чи здоров'ю поліцейського та інших осіб тут погляди вчених розбігаються, адже тварини відносяться до ряду живих. На нашу думку, законодавець при обранні терміну «використання» щодо знешкодження тварин опирався на ст. 180 Цивільного кодексу України [4], яка закріплює статус тварин як речей.

Процес застосування вогнепальної зброї охоплює такі етапи: оголення вогнепальної зброї, приведення її до бойової готовності та спрямування у бік правопорушника. Крім цього, законодавчо закріплене поняття активного застосування вогнепальної зброї, яке залишається не розтлумаченим і породжує спори між правоохоронцями.

Так, наприклад Т.П. Мінка разом з колективом авторів Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ у науково-практичному коментарі Закону України «Про Національну поліцію України» [5] визначив активне застосування зброї як застосування вогнепальної зброї без попередження. Випадками такого застосування є: